

PROTOKOLLAT
med
tilkendevivelse
i
faglig voldgift (2014.0031)

Dansk Metal

mod

TV 2 Danmark A/S

Twisten

Twisten angår fortolkningen af § 12, stk. 4, i parternes overenskomst om en årlig ret til 3 dages selvvalgt faglig relevant uddannelse og efteruddannelse. Bestemmelsen kom ind i parternes overenskomst som § 13, stk. 4, ved overenskomstfornyelsen i 2011 og er videreført uændret i den nugældende overenskomst som § 12, stk. 4

Påstande

Klager, Dansk Metal, har nedlagt følgende påstande:

1. Indklagede, TV 2 Danmark A/S, skal anerkende, at transporttid til og fra selvvalgt uddannelse, jf. gældende overenskomsts § 12, stk. 4, er arbejdstid, som skal honoreres med medgået tid.
2. Indklagede skal foretage efterbetaling for medgået transporttid til medarbejdere, der har været på selvvalgt uddannelse, jf. § 12, stk. 4.

Indklagede, TV 2 Danmark A/S, har påstået frifindelse.

Sagens behandling

Sagen forhandlede den 3. september 2014.

Voldgiftsretten bestod af forbundsnæstformand Henrik Kjærgaard og forbundssekretær Keld Bækkelund, begge udpeget af klager, juridisk chef Lisbeth Qvist og produktions- og supportchef Steen Hyrlov, begge udpeget af indklagede, samt – som opmand – undertegnede højesteretsdommer Jytte Scharling.

Som procedør for klager mødte advokat Pernille Leidersdorff-Ernst.

Som procedør for indklagede mødte advokat Yvonne Frederiksen.

Der blev under forhandlingen afgivet forklaring af souschef Michael Antonsen, tillidsrepræsentant Finn Christensen, teknisk chef Lars Esben Hansen, advokat Ole Østergaard og økonomichef Lone Hamann.

Efter procedure og bevisførelse vøterede voldgiftsrettens medlemmer. Der kunne ikke opnås flertal for en afgørelse blandt de partsudpegede medlemmer. Afgørelsen skulle herefter træffes af opmanden.

Opmandens afgørelse

Sagens baggrund mv.

I forbindelse med forhandlingerne om ny overenskomst i 2011 fremsatte Dansk Metal krav om, at der som en ny § 7 blev indsat en bestemmelse om udviklingsdage. Dansk Metal foreslog følgende formulering:

”Stk. 1. Fastansatte medarbejdere optjener for hvert års ansættelse 4 dages udviklingsdage med løn. Dagene bruges på selvvalgt relevant uddannelse, herunder branche relevante udstillinger m.m. (parterne uarbejder positivliste). Brug af udviklings dagene aftales med nærmeste leder, og TV 2 afholder samtlige udgifter.

Stk. 2. Brug af udviklingsdagene skal så vidt muligt aftales ved medarbejderens årlige MUS samtale.

...”

Overenskomstforhandlingerne resulterede i, at Dansk Metal opnåede ret for medarbejderne til årligt 3 dages selvvalgt faglig relevant uddannelse og efteruddannelse. Som sit bidrag til finansieringen af dette krav gav Dansk Metal afkald på 2 sabbatdage, som medarbejderne havde haft ret til i henhold til den hidtil gældende overenskomsts § 7, og TV 2 fik adgang til at konvertere afspadseringsdage til arbejdsfri dage. Adgangen til den selvvalgte uddannelse blev indsat som stk. 4 i den eksisterende bestemmelse i overenskomstens § 13, der havde overskriften: ”Uddannelse og efteruddannelse”.

Det hedder i § 13, således som denne blev affattet ved overenskomstfornyelsen i 2011, bl.a.:

”Stk. 1. for at sikre TV 2 et højt professionelt niveau, forpligter TV 2 sig til at gennemføre den nødvendige uddannelse af medarbejderne. Ved uddannelse forstås, at medarbejderen bibringes den kunnen, viden og indsigt, der er nødvendig for at udføre funktionen.

Stk. 2. Efteruddannelse er et fælles anliggende med fælles ansvar for ledelse og medarbejdere. Ved efteruddannelse forstås ajourføring og opdatering af medarbejdernes faglige uddannelse.

...

Stk. 4. Fastansatte medarbejder har hvert år ret til tre dages selvvalgt faglig relevant uddannelse og efteruddannelse.

Dagene tilskrives pr. 1. marts.

Stk. 5. TV 2 afsætter i overenskomstperioden de nødvendige midler til uddannelse og efteruddannelse af medarbejderne.

Stk. 6. TV 2 udarbejder en årlig oversigt over de anvendte midler, samt den enkelte medarbejders uddannelse og efteruddannelse, herunder den selvvalgte faglige relevante uddannelse, på basis af medarbejdernes egne registreringer.

Stk. 7. Medarbejdere på uddannelse eller efteruddannelse får fuld løn og alle udgifter i forbindelse med denne betalt.

...

Stk. 11. Hvis ledelsen afviser et ønske om relevant uddannelse/efteruddannelse/selvvalgt faglig relevant uddannelse, fra en medarbejder skal der inden for rimelig tid gives et alternativt tilbud om relevant uddannelse/efteruddannelse.

...”

Bestemmelsen i stk. 7 om fuld løn og betaling af alle udgifter i forbindelse med uddannelse var en uændret videreførelse af den tidligere gældende bestemmelse (§ 13, stk. 6). Det er ubestridt, at bestemmelsen hidtil havde været praktiseret således, at TV 2 afholdt udgifterne til rejseomkostninger, ophold, kursusgebyr samt betalte medarbejderne løn i den tid, der medgik til transport til og fra uddannelsen.

Bestemmelserne er som nævnt videreført uændret i § 12 i den nugældende overenskomst.

Parternes argumentation

Klager har overordnet anført, at rejsetid ikke er uddannelsestid, men arbejdstid, der skal honoreres med løn for medgået tid. Virksomheden har hidtil honoreret rejsetid til uddannelse som arbejdstid. Såfremt rejsetid til den nye uddannelse i § 12, stk. 4, skulle honoreres på anden måde, skulle dette være specifikt aftalt. Spørgsmålet om rejsetid blev imidlertid ikke drøftet under forhandlingerne, hvorfor Dansk Metal med rette forudsatte, at rejsetiden ville blive honoreret som ved anden uddannelse.

Indklagede har overordnet anført, at en naturlig sproglig forståelse af bestemmelsen i § 12, stk. 4, fører til, at retten til løn under selvvalgt uddannelse ikke rækker videre end til de 3 årlige dage, der er nævnt i bestemmelsen. Bestemmelsen kan således ikke læses som indeholdende en ret til frihed med løn for rejsetid, der indebærer, at retten til frihed med løn overstiger de 3 dage. Der var endvidere en fælles forståelse mellem overenskomstparterne om, at der var begrænsede midler til rådighed til uddannelse og efteruddannelse. De økonomiske forudsætninger var således, at medarbejderne bidrog med finansieringen ved at afgive 2 sabbatdage, mens indklagede bidrog med finansieringen af den tredje uddannelsesdag tillige med afholdelse af alle omkostninger i form af fx kursusgebyrer og udgifter til transport og ophold, men ikke løn under transporttid. Denne forudsætning var kendelig for klager.

Hertil kommer, at også en naturlig sproglig forståelse af § 12, stk. 7, fører til, at denne bestemmelse alene indeholder ret til løn under selve uddannelsen. Den praksis, der består for honorering af transporttid med løn ved gennemførelsen af nødvendig uddannelse og efteruddannelse i henhold til § 12, stk. 1, skal ses i lyset af, at bestemmelsen angår uddannelse, som TV 2 kan pålægge medarbejderne at deltage i, hvorfor det også er naturligt, at TV 2 honorerer den tid, der medgår til transport i forbindelse med deltagelse, som arbejdstid. Det er en typeforudsætning ved nødvendig uddannelse i arbejdsgiverens interesse, at denne yder løn under transport, mens det omvendt er en typeforudsætning ved selvvalgt uddannelse, som primært er i medarbejderens egen interesse, at medarbejderen selv afholder transporttiden. Klager var som den part, der fremsatte kravet, nærmest til at sikre sig, at klagers forudsætning om betaling af løn under transport loyalt blev tilkendegivet klart over for indklagede. Der er ikke i § 12, stk. 7, indsat en henvisning til selvvalgt uddannelse, således som det skete i bl.a. stk. 11. Det gælder som et generelt fortolkningsprincip, at uklare aftalevilkår i mangel af holdepunkter for andet skal fortolkes til gunst for den materielle yder, som i denne sag er TV 2.

Opmandens begrundelse og resultat

Det er ubestridt, at spørgsmålet om, hvorvidt TV 2 Danmark A/S skulle betale løn under transporttiden i forbindelse med selvvalgt uddannelse/efteruddannelse, ikke blev omtalt eller drøftet under overenskomstforhandlingerne. Det må efter de afgivne forklaringer lægges til grund, at Dansk Metals forhandlere havde som forudsætning, at udgifterne til den selvvalgte uddannelse skulle afholdes på samme måde som ved øvrig uddannelse, mens TV 2s forhandlere havde en forudsætning om, at TV 2 i alt højst skulle afholde løn til medarbejderen i 3 dage i forbindelse med selvvalgt uddannelse.

Det følger af ordlyden af § 12, stk. 4, at den selvvalgte uddannelse skal være faglig relevant, og jeg lægger efter forklaringerne til grund, at det har været TV 2s opfattelse ved administrationen af § 12, stk. 4, at den fagligt relevante uddannelse skulle være af en sådan karakter, at både medarbejderen og TV 2 - eventuelt på længere sigt - kunne få gavn af den, eksempelvis således, at uddannelsen angik ny teknologi, som TV 2 muligt ville indføre i fremtiden.

Kravet om oprindelig 4 udviklingsdage blev fremsat af Dansk Metal under udtrykkelig angivelse af, at TV 2 skulle afholde samtlige udgifter. I forbindelse med overenskomstforhandlingerne opnåede Dansk Metal ret til 3 dages selvvalgt faglig relevant uddannelse og efteruddannelse. Bestemmelse herom blev indsat som stk. 4 i den gældende bestemmelse om uddan-

nelse (tidligere § 13, nu § 12). Stk. 4 angiver ikke i sig selv noget om afholdelse af udgifterne. Bestemmelse herom findes i det indholdsmæssigt uændrede stk. 7, der efter sammenhængen må anses for at angå såvel nødvendig uddannelse efter § 12, stk. 1, som selvvalgt uddannelse efter stk. 4. Det er ubestridt, at § 12, stk. 7, hidtil var blevet praktiseret således, at TV 2 i forbindelse med uddannelse og efteruddannelse afholdt omkostningerne til rejse, ophold, kursusgebyrer mv., samt betalte medarbejderne løn under transporttiden.

På den anførte baggrund, herunder navnlig at retten til selvvalgt uddannelse blev indsat i den eksisterende overenskomstbestemmelse om uddannelse, og efter sammenhængen mellem § 12, stk. 4, og § 12, stk. 7, finder jeg, at overenskomsten må fortolkes således, at medarbejderne også ved selvvalgt uddannelse og efteruddannelse har krav på, at hidtidig praksis for afholdelse af udgifter finder anvendelse. Medarbejderne har derfor krav på løn under transporttiden til og fra selvvalgt uddannelse og efteruddannelse.

Opmanden tager herefter klagers påstande til følge som nedenfor bestemt.

De partsudpegede medlemmer erklærede sig enige i, at sagen kan afgøres ved denne tilkendegivelse, og kendelse blev frafaldet.

Thi bestemmes

TV 2 Danmark A/S skal anerkende, at transporttid til og fra selvvalgt uddannelse, jf. gældende overenskomsts § 12, stk. 4, er arbejdstid, som skal honoreres med medgået tid.

TV 2 Danmark A/S skal foretage efterbetaling for medgået transporttid til medarbejdere, der har været på selvvalgt uddannelse, jf. § 12, stk. 4.

Opmanden bestemte, at hver part bærer egne omkostninger og halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 11. september 2014.

Jytte Scharling

